

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی

معاونت آموزش

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

بافته شبه قالی (فرشینه)

گروه شغلی

صنایع دستی (بافت)

کد ملی آموزش شغل

۷۳۱۸-۷۵-۰۳۱-۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۴/۷/۱۲

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۱-۳۱-۰۷۵-۷۳۱۸

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی :

- علی موسوی مدیر کل دفتر طرح و برنامه های درسی
- رامک فرح آبادی معاون دفتر طرح و برنامه های درسی
- صدیقه رضاخواه رییس گروه صنایع دستی و هنر
- نسرین کاردانی اصفهانی
- زهرا کوشایی فرد

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :

-

-

فرآیند اصلاح و بازنگری :

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان سمنان
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان اصفهان

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است .

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک ۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Daftar_tarh@irantvto.ir

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس، تلفن و ایمیل
۱	پروین شاهرش	دیپلم	تجربی	هنرمند بافنده شبه قالی	۲۰	تلفن ثابت: تلفن همراه: ایمیل: آدرس:
۲	سیده معصومه معروفی	فوق دیپلم	ایمنی و بهداشت در واحدهای صنفی	مربی صنایع دستی مرکز فنی و حرفه ای	۱۷	تلفن ثابت: ۰۲۳۳۳۶۲۶۱۸۶ تلفن همراه: ۰۹۱۲۲۳۱۹۲۱۶ ایمیل: آدرس: مرکز فنی و حرفه ای خواهران مهدی شهر
۳	صفیه طالبی دارابی	فوق دیپلم	طراحی دوخت	مربی صنایع دستی مرکز فنی و حرفه ای	۱۵	تلفن ثابت: ۰۲۳۳۳۴۵۱۹۶۵ تلفن همراه: ۰۹۱۹۳۳۳۴۳۹۰ ایمیل: آدرس: مرکز فنی و حرفه ای خواهران سمنان
۴	فاطمه نساء سلمانیان	لیسانس	علوم قرآنی	مربی صداوسیما مرکز سمنان	۱۰	تلفن ثابت: ۰۲۳۳۳۶۴۲۸۹ تلفن همراه: ۰۹۳۳۴۵۴۵۱۰۸ ایمیل: آدرس: شه میرزاد
۵	سید فاطمه علوی	فوق دیپلم	تکنیسین اتاق عمل	آزاد	۱۰	تلفن ثابت: ۰۲۳۳۳۶۶۰۲۳ تلفن همراه: ۰۹۱۲۴۸۹۷۲۱۷ ایمیل: آدرس: شه میرزاد
۶	فاطمه یمانی	دیپلم	اقتصاد	هنرمند بافنده شبه قالی	۲۰	تلفن ثابت: تلفن همراه: ایمیل:
۷	نسرتین کاردانی اصفهانی	لیسانس	طراحی و دوخت	عضو کمیته تخصصی گروه	۱۷	تلفن ثابت: تلفن همراه: ایمیل: آدرس:
۸	صدیقه رضاخواه	لیسانس	شیمی	ریس گروه	۲۳	تلفن ثابت: ۶۶۵۶۹۹۰۰ تلفن همراه: ایمیل: آدرس:

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری با همگامی با آن آموزش عملی به صورت محدودی با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل:
بافنده شبه قالی (فرشینه)
شرح استاندارد آموزش شغل:
بافنده شبه قالی (فرشینه) شغلی است زیرمجموعه صنایع دستی (بافت) و شامل شایستگی هایی چون بکارگیری فنون مقدماتی دوخت ، تشخیص طرح نقوش شبه قالی و انتقال آن به زمینه ، بافت شبه قالی ، بافت وگره زدن ریون وکانوا ، تهیه یک قطعه شبه قالی (پروژه نهایی) ، شستشو و صاف کردن و نگهداری از دوخت ها ، بسته بندی بازاریابی و فروش محصولات می باشد و با مشاغل بافته ها و صنایع دستی و فروشگاه های فرش و زیرانداز در ارتباط می باشد .
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز این استاندارد : -
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۱۳۸ ساعت - زمان آموزش نظری : ۲۹ ساعت - زمان آموزش عملی : ۱۰۹ ساعت - زمان کارورزی : - ساعت - زمان پروژه عملی : - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- آزمون نظری : ۲۵٪ - آزمون عملی : ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان:
فوق دیپلم صنایع دستی با ۲ سال سابقه دیپلم با ۴ سال سابقه کار مفید

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

بافته شبه قالی (فرشینه) دوختن طرح بوسیله سوزن مخصوص ونخ های الوان از جنس کاموا ، کرک ، پشم روی گونی و پارچه های درشت بافت این دوخت در پایان با پرزهای کوتاه و بلند ، نمایی از فرش را به وجود می آورد .

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

quasi-carpet

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

خیام دوزی

گوبلن دوزی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

طبق سند و مرجع	☐	الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب
طبق سند و مرجع	☐	ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت
طبق سند و مرجع	☐	ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور
	☒	د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

شایستگی‌ها

ردیف	عناوین
۱	بکارگیری فنون مقدماتی دوخت
۲	تشخیص طرح نقوش شبه قالی و انتقال آن به زمینه
۳	بافت شبه قالی
۴	بافت وگره زدن ریون وکانوا
۵	تهیه یک قطعه شبه قالی (پروژه نهایی)
۶	شستشو و صاف کردن و نگهداری از دوخت‌ها
۷	بسته بندی بازاریابی و فروش محصولات

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: بکارگیری فنون مقدماتی دوخت
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۲	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- پارچه - گونی - انواع سوزن مخصوص - ابزار اثر گذار (خودکار) - میز کار - دفتر یادداشت - کاغذ طراحی - خط کش وسانتی متر		۲ ۲ ۲	دانش: - توصیف ویژگی های گونی و پارچه، شناخت انواع پارچه و گونی، تاریخچه دوخت، استقرار دوخت، شناخت (شناخت انواع سوزن، نخ) نقوش سنتی ومدرن - انواع نقوش - اشکال هندسی ، منظم ودقیق، ترنج، جانوری ، بیضی، دایره، قلمدانی، فرش، گل وبوته، شاه عباسی	
		۲	مهارت: آماده کردن طرح	
			نگرش: تحول در ابزار مصرفی با هدف بهبود در کیفیت دوخت وسرعت عمل	
			ایمنی و بهداشت: بهداشت فردی (استفاده از دستکش وماسک)	
			توجهات زیست محیطی: استفاده از گونی بلا استفاده جهت دوختن (بازیافت)	

	زمان آموزش			عنوان: بکارگیری نقوش شبه قالی و انتقال آن به زمینه
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۸	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
کاربن خیاطی گچ وزغال مدادطراحی گونی وپارچه مصرفی میز کار			۱ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱	دانش: - مبانی طراحی - طرحهای شبه قالی و کاربردآن - کاربرد گرد زغال وگچ(روش گرتته زنی) - کاربن خیاطی، مداد HB، ماژیک و خودکار - روش انتقال طرح روی زمینه - روش کادر کشی و نقش اندازی
		۶ ۲		مهارت: -اجرای کادر کشی جهت پیاده کردن نقوش مورد نظر -استفاده از انواع گونی وپارچه(زمینه کار)
				نگرش: -رعایت اخلاق حرفه ای -کنترل کیفیت طراحی -تحول در روش پیاده کردن طرح ایمنی و بهداشت: بهداشت فردی و رعایت نکات ایمنی و بهداشتی توجهات زیست محیطی: عدم آلودگی محیط زیست

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: بافت شبه قالی
	جمع	عملی	نظری	
	۳۰	۲۵	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
قیچی سوزن مخصوص، سوزن کانوا بهاران، لادن خط کش میز کار دفتر یادداشت کاربن			۱ ۱ ۱ ۱ ۱	دانش: - شناخت بافت‌ها و پرزهای بلند و کوتاه - تفکیک رنگ‌ها در بافت شبه قالی - چسب زدن پشت کار - دوردوزی - ریشه زدن
زغال ماژیک چسب آهن		۲ ۱ ۱ ۱ ۲۰		مهارت: بافتن شبه قالی با پرز کوتاه و بلند توسط سوزن مخصوص و ساده چسب زدن پشت کار دوردوزی ریشه زدن دوخت یک نمونه پروژه پرنده در آب
	نگرش: معرفی و بکارگیری بافت شبه قالی			
	ایمنی و بهداشت: مراقبت از دست رعایت نکات ایمنی و بهداشتی			
	توجهات زیست محیطی: جدا سازی گونی از مواد زاید			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: بافت وگره زدن شبه قالی با استفاده از پارچه ریون
	جمع	عملی	نظری	
	۲۷	۲۳	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
پارچه ریون در رنگهای مختلف تور مناسب قیچی سوزن کانوا			۱ ۲ ۱	دانش: - شناخت پارچه مورد استفاده و تور مورد نظر - گره زدن - دوردوزی و ریش زدن
دفترچه یادداشت چسب آهن		۱ ۱ ۱ ۲۰		مهارت: - دوخت دو رو - گره زدن - دوردوزی و ریش زدن - بافت یک نمونه ماهی یا نهنگ
	نگرش: استفاده از اضافات پارچه های ریون تقویت ابتکار عمل			
	ایمنی و بهداشت: رعایت موارد ایمنی کارگاهی			
	توجهات زیست محیطی: جداسازی قطعات از اضافات پارچه			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: تهیه یک قطعه شبیه قالی (فرشینه مسطح)
	جمع	عملی	نظری	
	۳۷	۳۵	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
قیچی سوزن مخصوص ،سوزن کانوا بهاران ،لادن خط کش میز کار دفتر یادداشت			۱ ۱ ۱	دانش: مفهوم فرشینه مسطح استفاده از ابزار و وسایل مورد نظر برای پروژه ویژگی های کار مسطح
کارین زغال ماژیک چسب آهن انواع طرح		۲ ۳ ۳۰		مهارت: -دوخت مسطح با ابزار (خط کش ، مقوا و ...) -دوخت مسطح بدون ابزار (شمارشی و مدرج) -دوخت یک نمونه کیف با اجرای چهار نمونه میل ، برجسته ، حلقوی ، مدرج و مسطح با ابزار
				نگرش -رعایت اخلاق حرفه ای -دقت در کار -کنترل کیفیت دوخت و بافت شبه قالی
				ایمنی و بهداشت: -رعایت موارد ایمنی کارگاهی
				توجهات زیست محیطی: جداسازی قطعات از اضافات پارچه ، جدا سازی گونی از مواد زاید

استاندارد آموزش
- برگه ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: شستشو و نگهداری از فرشینه
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۰	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مواد شوینده مواد لکه برمناسب دستکش ماسک			۱ ۱ ۱ ۱	دانش: روش استفاده درست از مواد شوینده مناسب کار روش شستشویی کا با توجه به ثبات رنگ آن به مواد شیمیایی روش لکه گیری روش های شستشو
		۳ ۲ ۵		مهارت: شستشوی کار انجام شده لکه گیری کردن رفوی فرشینه
	نگرش: تمیزی و زیبایی بیشترکار			
	ایمنی و بهداشت: دوری مواد اشتعال زا از مواد شوینده رعایت بهداشت فردی			
	توجهات زیست محیطی: نظافت محیط و مکان			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: بسته بندی بازاریابی و فروش محصولات
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۶	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
جزوات بازاریابی			۰/۵	دانش: مفهوم بازاریابی
			۰/۵	روشهای بسته بندی
			۱	تبلیغات
			۱	اطلاعات درزمینه نمایشگاهها و عرضه و فروش محصولات در نمایشگاه ها
			۱	نحوه ارتباط بامشتری
		۲		مهارت: بازاریابی محصولات
		۱		بسته بندی محصولات
		۱		انجام تبلیغات(اینترنت، بروشور.....)
		۱		شرکت درنمایشگاه
		۱		ارتباط بامشتری
			نگرش: مشتری مداری بالا بردن سطح کیفی و کمی تولید، فروش محصولات	
			ایمنی و بهداشت: رعایت نکات ایمنی در هنگام جابجایی محصولات	
			توجهات زیست محیطی: عدم آلودگی محیط زیست	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز کار	۱*۲	۵	
۲	صندلی	پشت دار	۱۵	
۳	میز نور	۷۰*۵۰	۱	
۴	تخته وایت برد	۷۰*۱۰۰	۱	
۵	کپسول آتش نشانی	استاندارد	۱	
۶	فیلم	ویژه کار	-	
۷	رایانه	سیستم کامل	۱	
۸	آلبوم نمونه کارهای قبلی	استاندارد	۱	
۹	هواکش	معمولی	۱	
۱۰	کتاب آموزشی	مرتبط با کار	-	
۱۱	ماژیک	معمولی	۲	

توجه :- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	گونی	از جنس گونی برنج یا شکر	یک متر	
۲	کانوا	بهاران ولادن ، یوموش در رنگهای مختلف	۱۵ کلاف	
۳	پارچه	ریون	اضافات	
۴	مداد و خودکار	عدد	۱	
۵	کاغذ طراحی	شطرنجی یا معمولی	۳	
۶	کاربن	عدد	۴	
۷	چسب	آهن	یک قوطی	

توجه :- مواد برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	سوزن مخصوص	عدد	۳	گونی بافی
۲	طرح مورد نظر	مختلف	-	
۳	خط کش	عدد	۱	
۴	متر	عدد	۱	
۵	قیچی	عدد	۳	

توجه :

- ابزار به ازاء سه نفر محاسبه شود.

- منابع و نرم افزار های آموزشی اصلی (مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	سوزن دوزی های ایران	فاطمه والامقام	-	۱۳۸۳	-	آوای عطیه